

БЮДЖЕТНІ ВИДАТКИ: МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ХАРАКТЕР РЕАЛІЗАЦІЇ В ПЕРЕРОЗПОДІЛІ СУСПІЛЬНИХ ДОХОДІВ

Дослідження демонструє фінансовий характер реалізації бюджетних видатків держави. Відображено сучасний стан бюджету держави та його потенційні можливості у фінансуванні видатків. Охарактеризовано основні тенденції бюджетних видатків. Розкрито основні недоліки та проблеми здійснення бюджетних видатків. Визначено напрями оптимізації, удосконалення та диверсифікації бюджетних видатків держави.

Ключові слова: державні фінанси, бюджет, бюджетна система, бюджетні видатки, бюджетні доходи, фінансування бюджетних видатків

Фінансова система країни в сучасних умовах досить масштабна у структурному відношенні та функціонально різнопланова і всеохоплююча, забезпечуючи процес суспільного відтворення. Кожна складова фінансової системи покликана виконувати обсяг властивих їй конкретних завдань. Чільне місце у фінансовій системі займають державні фінанси.

Державні фінанси як вагомий елемент єдиної загальної фінансової системи країни є інструментом мобілізації коштів усіх секторів національного господарства для проведення збалансованої політики у контексті забезпечення умов сталого соціально-економічного розвитку суспільства. Державні фінанси покликані забезпечити перерозподіл грошових ресурсів між різними секторами економіки, соціальними групами та регіонами тощо, будучи найважливішим засобом структурної перебудови економіки, реалізації цільових соціально-економічних програм. Масштаби перерозподілу фінансових ресурсів багато в чому залежать від рівня розвитку та стану економіки, ступеня участі держави в економічному житті суспільства.

Функція сектора державних фінансів кардинально протилежна функціям інших секторів економіки, суть якої полягає в наданні неринкових послуг окремим верствам населення чи окремим громадянам, суспільству загалом, а також у перерозподілі доходів, власності і багатства. З допомогою відповідних фінансових важелів держава здатна активно впливати на темпи й напрями господарського розвитку суспільства, володіючи майже необмежними потенційними фінансовими можливостями у контексті регулювання економіки, стимулювання економічного зростання, управління соціально-економічними процесами, проведення політики соціального маневрування. Ринкова система дуже нерівномірно розподіляє грошові доходи, а отже, і

національний продукт країни загалом. Важливим завданням держави є відносно вирівнювання доходів окремих груп населення за допомогою субсидій або споживачам, або виробникам. Відповідна модель кругообігу доходів і видатків за участю державного сектора показує, в якій мірі держава виконує функції перерозподілу доходів і ресурсів, стабілізації національної економіки й утвердженню соціальної гармонії в суспільстві.

Держава та фінансове забезпечення її діяльності повинні забезпечувати, насамперед, потреби у громадських благах. Конкурентна ринкова система часто спонукає до виготовлення продукції, яка не відповідає суспільним потребам. Тож держава покладає на себе функції їх фінансування та виробництва. Кошти, що перерозподіляються державою через систему її фондів, спрямовуються на фінансування видатків з метою задоволення суспільних потреб загальнодержавного характеру, які не можуть бути реалізовані за рахунок приватного підприємництва та приватного капіталу.

Істотною рисою, що відрізняє економічні системи світу одна від одної, є співвідношення ролі держави та ринку в управлінні соціально-економічними процесами. Економічні функції держави надзвичайно різноманітні і спрямовані, як правило, на підтримку й полегшення функціонування ринкової системи, а також на посилення та модифікацію функціонування ринкових відносин.

Вагомим наслідком функціонування чисто ринкової економіки є суттєва диференціація доходів окремих соціальних груп населення. Ринкова система забезпечує значні доходи для тих, чия праця високо оплачується (на підставі природних здібностей, здобутої освіти і майстерності; такі ж доходи одержують й ті, хто володіє великим капіталом, природними ресурсами тощо, заробленими наполегливою працею чи

отриманими у спадок). Інші категорії населення (які мають менші здібності, отримали скромну освіту і кваліфікацію, не заощадили чи не дістали у спадщину жодних матеріальних засобів), одержують доволі скромні доходи, а окремі групи населення заробляють дуже мало чи аналогічно безробітним і зовсім не мають доходів. Отже, важливим завданням держави є зниження ступеня нерівності у доходах окремих верств населення, що особливо передбачає перерозподіл доходів на користь осіб, які мають мізерний дохід чи не мають його зовсім. Також держава впливає на розподіл доходів шляхом ринкового втручання - за допомогою регулювання ринкових цін: гарантовані ціни та мінімальні ставки заробітної плати є наглядними прикладами того, як держава фіксує ціни з метою підвищення доходів певних груп населення. Хоча чинне національне законодавство не дозволяє державі активно впливати на процеси матеріального розшарування населення та зменшення диференціації в суспільних доходах.

Державний фінансовий сектор - домінуюча компонента єдиного соціально-економічного середовища й системи суспільних взаємовідносин. У його рамках бюджет є основним підґрунтям фінансово-економічного життя держави, запорукою її фінансової дієздатності та невід'ємною передумовою підвищення благоустрою населення. Отже, бюджет держави є категорією багатогранного й масштабного прикладного застосування, спроможної всецілком впливати на різні сторони соціально-економічного розвитку суспільства. У великій мірі всі зазначені позиції реалізуються через фіскальну політику держави на макроекономічному рівні.

Бюджет держави займає центральне місце в системі фінансових методів регулювання розвитку економіки й управління суспільством. Якщо ринкова економіка ґрунтується на позиції саморегулювання, в чому полягає її основна перевага, автономно здійснюючи вплив на розвиток окремих галузей, регіонів і підприємств, виробництво певних товарів і сферу послуг, то державний фінансово-бюджетний механізм є цілеспрямованим плановим інструментом перерозподілу суспільних доходів у інтересах збалансованого забезпечення загальнодержавних соціально-економічних потреб. Ринкова саморегулювальна система базується на критерії ефективності, що забезпечує об'єктивне підґрунтя розвитку економіки і соціальної сфери, а не суб'єктивну мотивацію. Бюджетний механізм держави як засіб перерозподілу суспільних доходів спроможний ефективно коригувати і спрямовувати ринкові сили на досягнення певних

цілей та реалізацію встановлених завдань. Тобто, бюджет держави не є заміником саморегулювальної дії ринкових відносин, а лише доповнює її в тих напрямках, де мають місце певні прогалини і вузькі місця. При цьому бюджет держави в умовах планової економіки відіграє пасивну роль, оскільки на нього покладається функція фінансового забезпечення реалізації плану економічного та соціального розвитку, де він є похідним від плану. Натомість, в умовах ринкових відносин фінансові інструменти та важелі впливу, які становлять основу фінансового механізму держави, обумовлюють інтенсифікацію форм державного регулювання економіки, ґрунтуючись на активному застосуванні економічних методів управління, чим пояснюється роль державних фінансів у суспільстві. Фінансовий механізм являє собою сукупність фінансових методів і форм впливу держави на розвиток суспільства. Бюджетний вплив є складовою цього механізму.

У наукових дослідженнях бюджет держави завжди займає одну з провідних позицій. Можна виділити такі основні блоки фінансово-бюджетної діяльності держави:

- організація бюджетної системи держави, визначення загальних засад її функціонування;
- організація бюджетного процесу та його управління;
- установлення домінант бюджетної політики;
- визначення й обґрунтування фінансових важелів та інструментів бюджетної політики;
- закріплення базових джерел доходної частини бюджету держави;
- затвердження головних напрямів здійснення бюджетних видатків;
- організація системи міжбюджетних відносин.

Усі перелічені компоненти дуже тісно взаємопов'язані між собою, взаємовпливові та взаємозалежні, оскільки в сукупності визначають характер фінансово-бюджетної діяльності держави та її ефективність [2]. Повноцінна бюджетна функціональність держави можлива не лише в умовах стабільності економічного становища, але й потребує прискорення темпів економічного зростання. При цьому очевидна є взаємна залежність. Масштабність бюджетної діяльності держави залежить від стану економіки, що зумовлює можливості перерозподілу суспільних доходів. Водночас бюджет держави може виступати активним і досить потужним засобом інтенсифікації процесів економічного зростання [1]. А стан економіки і темпи економічного зростання впливають на можливості формування доходної частини бюджету, визначаючи рівень мобілізації певної

частини суспільного продукту з метою фінансового забезпечення бюджетних витраток [4]. Нарешті, ключову позицію займають бюджетні витрати держави як ефект і наслідок реалізації системи перерозподільних відносин в суспільстві [7]. Важливе значення має в цьому контексті як фінансування, насамперед, соціальної сфери [6], так і забезпечення подальших процесів економічного зростання шляхом спрямування відповідних обсягів фінансових ресурсів в економіку [5]. Вказані напрями реалізації бюджетних витраток є неподільними, оскільки виступають рівнозначними компонентами єдиного процесу суспільного відтворення [10]. Загальні ж пріоритети фінансово-бюджетної діяльності держави втілюють відповідно до формулювань державної бюджетної політики [3].

Виходячи з мети фінансової організації бюджету - перерозподіл суспільних доходів - найбільш важливе значення має кінцевий результат: реалізація бюджетних витраток. Державні витрати відображають напрями й цілі бюджетних асигнувань і демонструють їх суспільну ефективність - як у соціальному, так і в економічному відношеннях. Зважаючи на

окреслену актуальність, проблематичність і складність завдань фінансово-бюджетної діяльності держави питання бюджетних витраток потребує постійних наукових досліджень. Пропоноване дослідження є черговою спробою виявлення стану реалізації та тенденцій подальшого розвитку бюджетних витраток держави.

Бюджет забезпечує розвиток економіки та життєдіяльність держави. Формування економічних відносин в умовах ринку потребують підвищення ролі бюджету держави як системи перерозподілу валового внутрішнього продукту. Бюджет одночасно виконує функції формування фінансових ресурсів держави та реалізації системи перерозподільних відносин в інтересах суспільства відповідно до його потреб.

Рівень фінансування бюджетних витраток залежить насамперед від міри наповнення дохідної частини бюджету держави. Істотний розрив між цими двома частинами провокує до суттєвих збоїв як фінансовій діяльності держави, так і в функціонуванні соціальної та економічної сфер суспільства (табл. 1).

Таблиця 1

Баланс Зведеного бюджету України в 1995-2009 рр.*

Рік	Доходи, млрд. грн.	Витрати, млрд. грн.	Дефіцит / Профіцит		У відсотках до ВВП		
			млрд. грн.	%	доходи	витрати	+/-
1995	20,7	24,3	-3,6	-17,4	38,0	44,6	6,6
1996	30,2	34,2	-4,0	-13,2	37,0	41,9	4,9
1997	28,1	34,3	-6,2	-22,1	30,1	36,7	6,6
1998	28,9	31,2	-2,3	-8,0	28,2	30,4	2,2
1999	32,9	34,8	-1,9	-5,8	25,2	26,7	1,5
2000	49,1	48,1	1,0	2,1	28,9	28,3	-0,6
2001	54,9	55,5	-0,6	-1,1	26,9	27,2	0,3
2002	61,9	60,3	1,6	2,7	27,4	26,7	-0,7
2003	75,3	75,8	-0,5	-1,0	28,2	28,4	0,2
2004	91,5	102,5	-11,0	-12,0	26,5	29,71	3,2
2005	134,2	142,0	-7,8	-5,8	30,4	32,21	1,8
2006	171,8	175,5	-3,7	-2,15	31,6	32,31	0,7
2007	219,9	227,6	-7,7	-3,5	30,5	31,61	1,1
2008	297,9	312,0	-14,1	-4,7	31,4	32,91	1,5
2009	273,0	310,2	-37,2	-13,6	29,8	33,9	4,1

*Складено та розраховано на основі даних Державного комітету статистики України

Як правило, традиційно простежується тенденція перевищення витраток над доходами бюджету, внаслідок чого утворюється бюджетний дефіцит держави. Указаний факт мотивує або загальне скорочення бюджетних витраток (що можливе також із запровадженням секвестру), або ж пошук державою альтернативних джерел грошових коштів для повноцінного фінансування

витраткової частини бюджету (зазвичай, використовується механізм державних запозичень). Як показують офіційні статистичні дані, бюджетний дефіцит за період 1995-2009 рр. майже завжди, за винятком 2000 р. і 2002 р., мав місце, а за підсумком 2009 бюджетного року досягнув пікової точки - максимальної поділки на рівні 37,2 млрд. грн. (що 13,6% у відсотковому

БЮДЖЕТНІ ВИДАТКИ: МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ХАРАКТЕР РЕАЛІЗАЦІЇ В ПЕРЕРОЗПОДІЛІ СУСПІЛЬНИХ ДОХОДІВ

вираженні є значно меншим порівняно із 1997 р. - 22,1%, але всього 6,2 млрд. грн.).

У першу чергу необхідно відзначити різкий спад доходів бюджету держави (рис. 1), а також

прослідкувати залежність фінансово-бюджетної діяльності держави від темпів виробництва валового внутрішнього продукту країни.

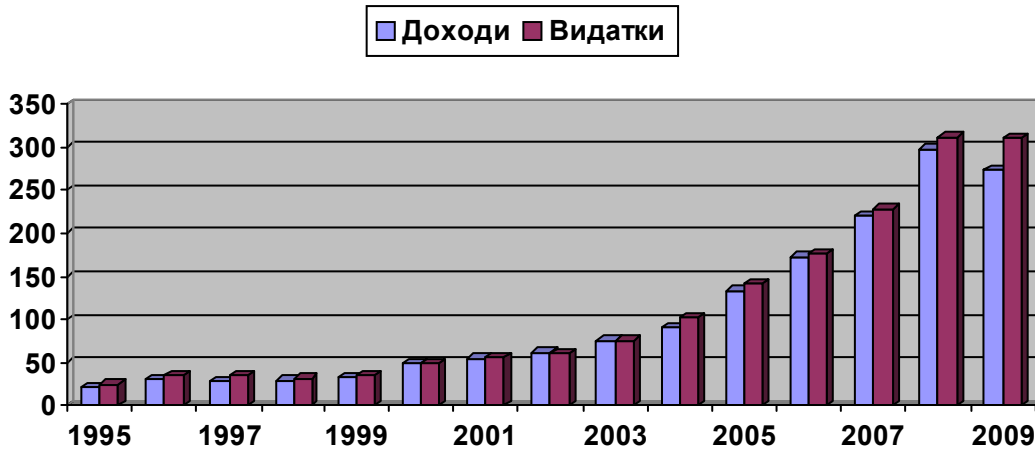

Рис. 1. Динаміка доходів і видатків Зведеного бюджету України

Зменшення бюджетів доходів за 2008-2009 рр. становить 24,9 млрд. грн. (невластива тенденція для бюджету; аналогічна ситуація мала місце тільки в 1997 р. на 2,1 млрд. грн.), хоча скорочення бюджетних видатків відбулося лише на 1,8 млрд. грн., що пояснюється залученням у досить вагомих обсягах альтернативних джерел фінансових ресурсів. Указана ситуація більш ніж дивовижна, оскільки в 2007-2008 рр. мало місце неймовірно підвищення бюджетних доходів: 78

млрд. грн. (35,5%). Різне зниження доходів бюджету держави в 2009 р. можна пояснити загальним станом фінансово-економічної кризи, що й справило значний вплив на зайнятість населення та рівень доходів платників податків. Ця ж криза 2008-2009 рр. позначилася на обсягах і темпах виробництва валового внутрішнього продукту, адже саме він є джерелом мобілізації коштів у бюджеті для фінансування державних видатків (табл. 2).

Таблиця 2

Динаміка валового внутрішнього продукту та видатків Зведеного бюджету України в 1995-2009 рр.* (млрд. грн.)

Рік	ВВП	Бюджетні видатки	Темпи зростання ВВП		Темпи зростання бюджетних видатків		Різниця між темпами зростання ВВП та бюджетними видатками
			млрд. грн.	%	млрд. грн.	%	
1995	—	24,3	—	—	—	—	—
1996	81,5	34,2	—	—	9,9	40,7	—
1997	93,4	34,3	11,9	14,6	0,1	0,3	14,9
1998	102,6	31,2	9,2	9,9	-3,1	-9,0	18,9
1999	130,4	34,8	27,8	27,2	3,6	11,5	15,7
2000	170,1	48,1	39,7	30,4	13,3	38,2	-7,8
2001	204,2	55,5	34,1	20,1	7,4	15,4	4,7
2002	225,8	60,3	19,6	10,6	4,8	8,6	2,0
2003	267,3	75,8	41,5	18,4	15,5	25,7	-7,3
2004	345,1	102,5	77,8	29,1	26,7	35,2	-6,1
2005	441,5	142,0	96,4	27,9	41,5	38,5	-10,6
2006	544,15	175,5	102,65	23,3	33,5	23,6	-0,3
2007	720,7	227,6	176,55	32,5	52,1	29,7	2,8
2008	948,1	312,0	227,4	31,5	84,4	37,1	-5,6
2009	913,35	310,2	-34,75	-3,7	-1,8	-0,6	-3,1

*Складено та розраховано за даними Державного комітету статистики України

Фактично, 2009 р. - єдиний, коли має місце спад валового внутрішнього продукту. Хоча, у порівнянні з темпами його зростання, темпи зростання бюджетних видатків знизились значно менше. Указана ситуація вказує на ту потребу, зокрема, що необхідна переорієнтація бюджетної політики держави по відношенню до стимулювання процесу суспільного відтворення - відновлення, стабілізації й нарощування обсягів і темпів виробництва валового внутрішнього продукту. Зазначене вимагає зміни статусу економічної ролі держави, її місця у процесі суспільного відтворення та, особливо, трансформації бюджетних форм і методів впливу на економіку. Необхідно посилити значення таких фінансових важелів, як бюджетні інвестиції, бюджетні позики, бюджетні трансферти (суб'єктам господарювання - субсидії).

Економічному зростанню треба приділити підвищену увагу в сучасних умовах, оскільки саме від нього безпосередньо залежить фінансова діяльність держави та міра її втручання в соціально-економічні процеси через бюджетні видатки. У джерелах відзначається: "Протягом понад століття відбувається зростання національного доходу та виробництва. Водночас майже у всіх країнах спостерігається тенденція до ще більшого зростання державних затрат" [9, с. 126]. Тенденція - це орієнтир, але ще не факт, що видно з вищенаведеної ситуації, яка характеризується різноманітними фінансовими перекосами. Безумовно, потреби суспільства зростають; відповідно, необхідне й реальне зростання валового внутрішнього продукту й національного доходу і, внаслідок цього, збільшення бюджетних видатків держави на соціальні та економічні цілі заради забезпечення й стимулювання суспільного прогресу. Адже: "Лише зростаюча економіка може збільшити рівень задоволення необмежених потреб і розв'язати соціально-економічні проблеми ... Економічне зростання дозволяє здійснювати нові програми з питань боротьби з бідністю і забрудненням навколишнього середовища без падіння існуючого рівня споживання, скорочення обсягів інвестицій і виробництва суспільних благ. Економічне зростання полегшує вирішення проблеми обмеженості ресурсів" [8, с. 7].

Дефіцитність фінансових ресурсів у бюджеті держави істотно знижує як фінансування поточних соціально-економічних потреб суспільства, так і не дозволяє втілити фінансово-інвестиційні програми державного рівня щодо інтенсифікації процесу економічного зростання в загальному масштабі країни. Враховуючи все більше наростаючу схильність бюджетних видатків держави до фінансування соціальної сфери і соціальних потреб суспільства, економічна

сторона фінансової діяльності держави залишається осторонь. Тобто статус "соціально зорієнтованої економіки" - своєрідний ідеал держави, але не абсолютний показник її фінансової діяльності. Домінування виключно сфери соціального забезпечення суспільства через механізм бюджетних видатків загрожує дефектами економічного характеру. Більше того, значна частина фінансових ресурсів бюджету спрямовується державою на інші цілі соціального характеру; зокрема, це стосується державних цільових позабюджетних фондів, а найбільше - Пенсійного фонду України, дохідна частина якого на 1/3 формується за рахунок бюджетних коштів держави. Через це, необхідність фінансового підкріплення державою видаткової частини позабюджетних фондів соціального призначення істотно обмежує, водночас, міру фінансування бюджетом поточних статей соціального характеру. У загальній структурі, домінування бюджетних видатків на соціальну сферу є явним (табл. 3). А кризовий стан державних фінансів очевидний у комплексному масштабі.

Тільки в 1994 р. видатки на економічну діяльність переважали: 40,6% проти 39,1% соціальних видатків (на соціальний захист населення, соціальне забезпечення та соціальну сферу). У числі бюджетних видатків фінансуються також дотації (трансферти) домогосподарствам для підвищення купівельної спроможності, що має назву "ін'єкцій купівельної спроможності в економіку". Якщо в бюджеті держави виявляється надлишок (тобто, вилучається більше за допомогою податків, ніж віддається), тоді вилучення із макроекономічного обороту перевищують "ін'єкції", а в результаті відбувається скорочення національного продукту (національного доходу). При наявності дефіциту такі "ін'єкції" більші, ніж вилучення. Це означає, що купівельна спроможність зростає, а національний продукт і національний дохід збільшуються. Відзначимо, що ці стандартні підходи, необхідні для функціонування ринкової системи, непридатні для тієї виняткової ситуації, яка утворилася ще в 1990-х рр. у національній економіці, коли зростання бюджетних видатків держави призвело не лише до поглиблення кризи фінансової та кредитно-грошової систем, але й спричинило різке скорочення обсягів виробництва. Тому дуже важливо, щоби ця ж ситуація не повторилася через десяток - півтора десятка років згодом у сучасних мовах.

Бюджет держави - основна компонента державних фінансів, завдяки якій реалізується переважна частина системи об'єктивно обумовлених розподільчих відносин, що виконують призначення задоволення потреб у фінансових ресурсах суспільства в цілому, Бюджет

Таблиця 3

Динаміка видатків Зведеного бюджету України* (млрд.грн.)

№	Показник	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
1.	Видатки зведеного бюджету, всього	60,3	75,8	102,5	142,0	175,5	227,6	312,0	310,2
2.	Загальнодержавні функції	8,6	10,0	12,3	15,5	19,9	24,3	30,8	33,2
3.	Оборона	3,5	5,3	6,2	6,0	6,4	9,4	11,7	9,7
4.	Громадський порядок, безпека та судова влада	5,0	5,8	7,9	10,2	12,7	18,5	27,1	24,3
5.	Економічна діяльність	7,2	12,2	18,7	19,1	27,3	40,5	51,3	39,7
6.	Охорона природного навколишнього середовища	0,7	0,9	1,2	1,25	1,6	2,2	2,8	2,5
7.	Житлово-комунальне господарство	1,4	1,8	2,7	3,9	8,0	5,9	9,0	7,5
8.	Охорона здоров'я	7,5	9,7	12,2	15,5	19,7	26,7	33,6	36,6
9.	Духовний та фізичний розвиток	1,4	2,05	2,7	3,5	4,3	5,7	8,0	8,3
10.	Освіта	12,3	15,0	18,3	26,8	33,8	44,3	61,0	66,8
11.	Соціальний захист і соціальне забезпечення	12,6	13,0	19,3	34,0	41,4	48,5	74,1	78,8

*Складено та розраховано на основі даних Державного комітету статистики України

є найважливішим елементом системи фінансового управління економікою, внаслідок чого його збалансованість і оптимальність - важливі чинники економічного зростання. Співрозмірність і адекватність мобілізації фінансових ресурсів у сукупності з напрямками й методами їх витрачання використання відповідно до реальних обсягів суспільних потреб соціального й економічного характеру забезпечують умови для виконання державою суспільно необхідних завдань і функцій, істотно впливаючи на досягнення стратегічних цілей державного управління.

Список літератури

1. Запатріна І.В. Бюджетний механізм економічного зростання / І.В. Запатріна. - К.: Ін-т соц.-екон. стратегій, 2007. - 528 с.
2. Луніна І.О. Державні фінанси та реформування міжбюджетних відносин: Монографія / І.О. Луніна. - К.: Наукова думка, 2006. - 432 с.
3. Лютий І.О. Теоретико-методологічні засади бюджетної політики держави / І.О. Лютий // Фінанси України. - 2009. - №12. - С. 13-19.
4. Огонь Ц.Г. Доходи бюджету України: теорія та практика: Монографія / Ц.Г. Огонь. - К.: КНТЕУ, 2003.

5. Піхоцький В.Ф. Ефективність бюджетної політики як інструмент соціально-економічного розвитку України / В.Ф. Піхоцький // Фінанси України. - 2010. - №3. - С. 30-37.
6. Полозенко Д.В. Особливості механізму фінансування соціальних послуг в Україні / Д.В. Полозенко, Н.О. Квітко // Фінанси України. - 2010. - №4. - С. 45-52.
7. Розпуненко І. Державні видатки в перехідних економіках / І. Розпуненко. - К.: Видавництво АУДУ. - 1998. - 242 с.
8. Розпуненко І. Економічне зростання в Україні: проблеми і здобутки / І. Розпуненко. - К.: К.І.С., 2001. - 136 с.
9. Самуельсон П. Економіка: Підручник / П. Самуельсон. - Львів: Світ, 1993. - 495 с.
10. Свердан М.М. Державні фінанси в Україні: стан, тенденції розвитку та перспективи реформування / Матеріали міжнародної проблемно-наукової міжгалузевої конференції "Інформаційні проблеми комп'ютерних систем, юриспруденції, енергетики, економіки, моделювання та управління (ПНМК - 2010)" // Поступ в науку. Збірник наукових праць Бучацького інституту менеджменту і аудиту. - №6. - Т. 1. - Бучач. - 2010. - С. 145-149.

БЮДЖЕТНЫЕ РАСХОДЫ: МЕХАНИЗМ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ И ХАРАКТЕР РЕАЛИЗАЦИИ В ПЕРЕРАСПРЕДЕЛЕНИИ ОБЩЕСТВЕННЫХ ДОХОДОВ

Исследование демонстрирует финансовый характер реализации бюджетных расходов государства. Отображено современное состояние бюджета государства и его потенциальные возможности в финансировании расходов. Охарактеризованы основные тенденции бюджетных расходов. Раскрыты главные недостатки и проблемы осуществления бюджетных расходов. Определены направления оптимизации, усовершенствования и диверсификации бюджетных расходов государства.

Ключевые слова: государственные финансы, бюджет, бюджетная система, бюджетные расходы, бюджетные доходы, финансирование бюджетных расходов

Summary

Michael Sverdan

BUDGET EXPENDITURES: FUNCTION MECHANISM AND REALIZATION CHARACTER IN THE REDISTRIBUTION OF PUBLIC REVENUES

Present investigation paper demonstrates the financial realization character of the state budget expenses. The modern condition of the state budget and its potential possibilities for expenses financing are reflected. Main tendencies of budget expenses are characterized. Main shortcomings and problems of budget expenses making are shown. The directions for state budget expenses optimization, improvement and diversification are appointed.

Key words: public finance, budget, budget system, budget expenditures, budget revenues, financing of budget expenses.